

Gården gir gode opplevelser for mennesker med demens

- Å huske med hendene er viktig for mennesker med demens, og det gjøres best gjennom det enkle og det hverdagslige. Løten kommune i Hedmark tilbyr gården som ramme for gode opplevelser til mennesker i tidlig fase av demens. Erfaringer viser at dette bidrar til i at de kan bo hjemme lengre.

Nasjonalt prosjekt

- Løten kommune er med i et nasjonalt prosjekt, som skal skape gode modeller for dagtilbud/avlastning for andre kommuner i Norge. Det vi ser på gården er et tilbud som fører med seg mye godt. Kjente og naturlige aktiviteter som hendene husker skaper trivsel, og fysisk aktivitet og gode måltider er bra for helsa! - forteller Inger Ruud Veflingstad, avd. leder for rehabilitering og habilitering i Løten Kommune.

Tjenestekjøp i kombinasjon med kommunens egne ressurser

Løten har en treårig kontrakt med Lillehov gård om seks plasser to dager i uka. Gårdbruker, som også er sykepleier, står for den daglige driften av tilbudet. Hun er selvstendig næringsdrivende og fakturerer kommunen for tjenestene. Hun arbeider sammen med en aktivtør som er ansatt i kommunen og kommer til Lillehov. Kommunen leier bryggerhuset på gården som base for dagtilbudet.

Så klart jeg vil komme til dere i dag - Lillehov er mitt andre hjem!

- utsagn fra bruker

Stimulerer sanser og ferdigheter

I demensomsorgen gjelder prinsippet det enkle er ofte det beste! På Lillehov har de både naturlige og meningsfylte aktiviteter. På gården legges dagene opp etter vær og årstid. Samlingsstedet er bryggerhuset. Her baker de av og til brød i en vedfyrt bakerovn. Da får brukerne, stolte og glade, med seg et selvbakt brød på hjemveien. Veving, småsnekring, sang og kortspill er også en del av livet i bryggerhuset. Ute på tunet er det å ta turen innom høner, kaniner og griser, eller de er i åkeren for å binde kornband. Litt hagearbeid hører også med. Utover sommeren og høsten blir det sylting og safting av selvplukkede bær.

Fysisk aktivitet og samvær gir appetitt

Fra tunet går veien ut i skogen for en liten tur, gjerne med en kaffestopp. Gruppen deles slik at de sprekeste får seg en litt lenger tur. Så er det å benke seg rundt bordet til et felles måltid. Brukere, som bor alene, har spesielt mye igjen for et godt måltid. Appetitten øker når en både har fått rørt seg og det blir trivelig rundt bordet - med småprat og en god latter.

Kontakt med dyr og mange sanseopplevelser blir en del av dagen på Lillehov.

Organisering av tilbudet

Tilbudet er åpent i fem timer fra klokka ni. Alle blir kjørt til og fra med drosje. Det betales en egenandel som inkluderer måltider og transport.

Tilbudet markedsføres gjennom fastlegen, de hjemmebaserte tjenestene og pårørende. Av og til kommer det også henvisninger fra spesialisthelsetjenesten.

Tilbudet er organisert under enheten BRA bolig, rehabilitering og arbeid/ aktiviteter, hvor avdelingsleder er ansvarlig for oppfølging av tilbudet med jevnlig telefonkontakt, månedlige møter og skriftlige rapporter.

Kvalitetssikring og eget hus

Kvalitetssikringen er ivaretatt gjennom en detaljert kontrakt mellom kommunen og tilbyder som også omfatter ansvars- og oppgavefordeling. På gården ble bryggerhuset restaurert og tilrettelagt for å ta i mot brukerne, og til dette ble det gitt støtte fra Innovasjon Norge.

Fra langtidsplan til realisering

I Løten kommunes langtidsplan var det en prioritert oppgave å starte opp et tilrettelagt dagtilbud for mennesker med demens.

Tilbudet startet opp som et prøveprosjekt i 2004. I dag inngår det som et ordinært tjenestetilbud i kommunen.

Gode tilbakemeldinger

- Så klart jeg vil komme til dere i dag, Lillehov er mitt andre hjem!, er en av mange positive tilbakemeldinger fra brukerne, og også de pårørende er veldig positive til tilbudet. De opplever at det er viktig avlastning. Brukerne er fra 60 til 90 år, og i gjennomsnitt er de i tilbudet i ti måneder, men noen har deltatt over flere år. Brukerne er spesielt opptatt av det sosiale, og tryggheten med å være i en liten gruppe med rom for å være den man er - med sin demens.

Et kjent grep om kjevla går ikke så lett i glemmeboken- og det å ta vare på det som ennå fungerer er en viktig del av tilbudet.

Kontaktinformasjon Løten kommune:

Inger Ruud Veflingstad
E-post: Inger.Veflingstad@loten.kommune.no
www.løten.kommune.no

Kontaktinformasjon Lillehov gård:

Gårdbruker Ingunn Sigstad Moen
E-post: insimo@online.no

En tur ut vinterstid gjør godt- felles motivasjon og trygghet hjelper på vei. Alternativet kan lett bli mye innesitting gjennom vintermånedene.

Demensplanen 2015

- Samarbeid gård og kommune om dagtilbud for mennesker med demens muligheter for gode og velkjente aktiviteter, fysisk aktivitet og trygge dager.
- I Demensplan 2015 "Den gode dagen", en delplan til St.melding nr. 25 "Mestring, muligheter og mening" blir Inn på tunet vist til som et godt eksempel.
- Nasjonalt kompetansesenter for aldring og helse har gjennomført et nasjonalt utviklingsprosjekt på gårdsbaserte dagtilbud.
- Les også boken "Den beste dagen på mange år" av Elin Aarø Strandli.

Inn på tunet løftet - mulighet for din kommune?

- Inn på tunet er tilrettede tilbud til mennesker i alle aldre og alle livets faser. Det finnes i dag rundt 800 Inn på tunet gårder, og tilbudet vokser stadig.
- Inn på tunet-løftet skal styrke arbeidet med tjenesteutviklingen i kommunene, og øke bevisstgjøringen rundt mulighetene.
- Det er avsatt en pott på 18 millioner over en 3 årig satsing rettet mot kommunene til utviklingsprosjekter
- Landbruks- og matdepartementet (LMD), Kommunal og regionaldepartementet (KRD), Fylkesmannen og Innovasjon Norge står bak satsingen
- Les mer om søknadskriterier og søknadsfrist på sidene til Innovasjon Norge

Les mer på sidene til:

www.innovasjon Norge.no/landbruk
www.fylkesmannen.no og finn ditt fylke
www.lmd.dep.no
www.innpaaturnet.no

inn på tunet | LØFTEt